

Euskara eta MONDRAGON

NORMALIZAZIORAKO KONPLIZE

GARA

GUZTIOK

ELKARREKIN

NOSKI

AURRERA

Kooperatibak balioetan oinarritzen dira, eta euskara balio bat da MONDRAGONentzat. MONDRAGONeko kooperatibek euskara berezko baliotzat hartu zuten sorreratik, eta bertako hizkuntza eta kultura balio gisa sustatzeko konpromisoa hartu zuten. Euskara gure nortasunaren parte da, ezinbesteko elementu kulturala, balio kohesionatzailea duena eta gizartearekin bat egiten duena.

TU LANKIDE

Euskara egiten ari zen garaian, MONDRAGONek erronka hartu eta proiektu bihurtu zuen: apustua zen euskara kooperatiben kulturean txertatzea.

Eta kulturak goizero estrategia gosaltzen duenez, MONDRAGONek euskarari ikuspegi estrategikoa eman zion: euskara bere politiketan sartu zuen eta kooperatibetan euskara sustatzeko politikak sortu zituen. Zeharkako elementu gisa, euskarari funtzioak eman zaizkio, lanerako hizkuntza izan dadin saiaturaz eta hizkuntza horretan ematen diren zerbitzuak etengabe hobetuz. Guztia ondo planifikatutako estrategia batzuen pean. Estrategikoki, euskararen lehentasunezko erabilera egitea izan da MONDRAGONeko euskara planen ardatz nagusia. Erabilerak ematen dio balioa hizkuntzari. Zenbat eta gehiago erabili, orduan eta balio handiagoa hartzen du euskarak gure kooperatibetan.

MONDRAGONen apustu honek ekarpen handia egin dio euskarari. MONDRAGON eta bere kooperatibak erreferenteak dira euskararen normalizazioan eremu sozioekonomikoan; ekosistema horren parte aktibo dira. Horren adibide dira organoen dinamika eta lortutako kalitate-ziurtagiriak. MONDRAGONen bidez, hurrengo belaunaldiak euskaraz garatuko ditu bere gaitasun profesionalak. Eta hori ekarpen handia da euskal gizartearentzat.

Eta euskarak ere ekarpen handia egin dio MONDRAGONi. Nahiz eta merkatu global batean jardun, euskarak nortasun propioa eta berezituarekin jarduteko aukera ematen du. Munduan egoteko modu propioa ematen du. Erantzukizun etikoa, tokikoarekiko konpromisoa eta iraunkortasunaren aldeko apustua agerian uzten ditu. Etorkizunari begira, kohesionatua goak eta erresilienteagoak izatea ere ahalbidetuko du, eta euskara-planek aniztasuna eta inklusibitatea kudeatzen lagun dezakete.

Gaur egun ezin da zalantzan jarri euskararen nortasun- eta kultura-balioa, kohesiorako eta lankidetzarako elementu gisa, eta dagoeneko aztertzen ari dira euskara-planek kooperatibentzako lehiakortasunerako elementu gisa duten balioa. Denak du zentzua MONDRAGON eredu kooperatiboan.

Euskara eta MONDRAGON: balio erantsia duen elementu ukiezina.

“Merkatu global batean jardun arren, euskarak nortasun propioarekin jarduteko eta bereizteko aukera ematen digu. Munduan egoteko modu propioa ematen du. Agerian uzten du gure erantzukizun etikoa, tokikoarekin dugun konpromisoa eta iraunkortasunaren aldeko apustua”

MONDRAGON eta euskara, elkarrekin haziz

Urtean 2 milioi euroren inguruko **INBERTSIOA EUSKARA PLANETAN.**

500 langile baino gehiago aritu dira azken ikasturtean euskara hobetzen **MONDRAGONeko kooperatibetan.**

MONDRAGONeko organo gorenak euskaraz ari dira: Kongresua, Batzorde Iraunkorra

Nafarroako enpresa industrialen artean euskara planak dituztenak MONDRAGONekoak dira.

MONDRAGONeko
10 kooperatibatatik
6k euskara planak
dituzte.

MONDRAGON		Finantzak Industria Banaketa Ezagutza
	GIZATASUNA LANEAN	

MONDRAGONeko
euskara planek 26.500
langile baino gehiagori
eragiten diete, hau da, hemengo
kooperatibetako langileen %80
baino gehiagori.

eta Zuzendaritza.

eratriben herenak baino gehiagok **Bikain** ziurtagiria du.

Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako
sailburuordetzaren **LANHITZ** programako
4 enpresetatik 1 MONDRAGONekoak dira.
**20 urte baino gehiagoko planak dituztenen
erdiak MONDRAGONekoak dira.**

Gizarte ekimenetan aktibo:
Euskaraldian 1.000 arigune
baino gehiago...

Lanean ere euskaraz!

“**G**izakiarentzako urrats txiki bat, gizateriarentzako jauzi handi bat”. Halaxe esan omen zuen Neil Armstrong astronauta estatubatuarrek 1969an Apollo 11 misioan ilargian lehen urratsa eman zuenean. Antzeko esamoldea osatu dezakegu talde kooperatiboak euskararen aldeko apustuan egindako abenturaren bueltan: “MONDRAGONentzat urrats txiki bat, lan arloko euskararen normalizatorako jauzi handi bat”.

Izan ere, bada aipatzeko modukoa Batzorde Iraunkorrek euskarekiko egin duen ibilbidea, aspalditik ari baita euskaraz funtzionatzen. Talde kooperatiboaren gorengo organoa da, Kontseilu Orokorrarekin batera, kooperatiba guztiak ordezkatzen ditu, eta Kongresuen artean hileroko biltzen da. Eta horrela izanik, berebiziko garrantzia dauka lanerako hizkuntza euskara izateak bere hileroko dinamikan –deialdiak, bilerak, txostenak, aktak, interbentzioak eta abar–. Bai guretzat, MONDRAGON osatzen dugun guztiontzat, eta baita euskara sustatzen ari direnentzat ere, erreferente bilakatu garelako. —

Olandixoko baserrian hartutakoa da, pasaden azaroaren 11n, Batzordeak egin zuen hileroko bileran. Mariasun Sarrionandia eta Xaber Ozerinjauregi izan ezik (Ezagutza dibisioa, eta Tresneria eta Sistemaseko ordezkariek, hurrenez hurren) gainerako guztiak bertaratu ziren.

- ① **Ametz Ugalde** – Idazkaria.
- ② **Mikel Uribetxebarria** – CHP Automozioa.
- ③ **Oskar Arroyo** – Osagaiak.
- ④ **Ruben Gabilondo** – Ekipamendua.
- ⑤ **Andres Mazkianan** – Makina Erreminta.
- ⑥ **Mikel Larrea** – Banaketa.
- ⑦ **Patxi Azpiazu** – Eraikuntza.
- ⑧ **Andoni Larrañaga** – Industriarako automatizazioa.
- ⑨ **Joxean Alustiza** – Finantzak.

- ⑩ **Juan Jose Martínez** – CHP Automozioa.
- ⑪ **Xabier Egibar** – Finantzak.
- ⑫ **Klaudia Lukita** – Ingeniaritza eta Zerbitzuak.
- ⑬ **Iñigo Ucin** – Kontseilu Orokorreko presidentea.
- ⑭ **Leire Mugerza** – Banaketa dibisioa eta lehendakaria.
- ⑮ **Koldo Kortabitarte** – CM Automozioa.
- ⑯ **Iñigo Arrieta** – Osagaiak.
- ⑰ **Asun Bastida** – Banaketa.
- ⑱ **Javier Amezaga** – Banaketa.

Lehiakortasuna eta euskara planak, nola uztartzen dira?

Azken 40 urteetan asko aldatu da lehiakortasuna ulertzeko modua kooperatibismoaren baitan, eta MONDRAGON ez da salbuespena izan. Egiaztatu da gero eta gehiago direla lehiakortasunean eragin zuzena duten faktore ekonomikoak, sozialak eta ingurumenekoak. Horregatik, Emunen Gehi izeneko azterlanean bat egin duen ikerketa-ildo bati ekitea erabaki genuen, premisa bat oinarri hartuta: Zer ekarpen egiten dituzte euskara-planek lehiakortasunean eragina duten faktoreetan?

OLATZ OLASO GARITANO EMUNGO AHOLKULARIA

Duela 26 urte lan-mundua euskalduntzeko asmoz Emun sortu genuenean, euskara-planak abian jartzea bultzatu zuten kooperatibetako Kontseilu Errektore batzuek intuizio bat zuten: euskara-planek, euskara indartzearekin batera, beste esparru batzuetan ere laguntzen zuten, hala nola kohesioan, langileen gogobetetasun-mailan edo parte-hartzean.

Emunen pentsatu dugu intuizio hori ikertzeko garaia iritsi dela. Onintza Legorburu Larrea, Emungo lankidea, eta biok, iaz, bi galderari erantzuteko bideari ekin genion: alde batetik, jakin nahi genuen azken urteotan zein ekarpen egin dituzten euskara planek, euskara biziberritzeaz harago. Bestalde, enpresei ekarpen handiagoa egin ahal izateko zer eta nola aldatu behar dugun jakin nahi izan genuen. Proiektu hau Gipuzkoako Foru Aldundiko Ekonomia Sustatzeko Departamentuaren laguntzari esker garatu da.

Ikerketa lau kasuren azterketa zehatuan oinarritu da, guztiak MONDRAGONeko kooperatibak: Danobat, Ikerlan, Fagor Electrónica eta Eika. Horietatik ondorioztatu dugu euskara-planek lehiakortasunarekin lotutako 14 arlotan egin dituztela ekarpenak: 7 gobernantzarekin eta kudeaketarekin lotutakoak, 4 pertsonen buruzkoak eta 3 gizarte-esparrukoak. Ezin ditugu hemen ekarpen horien xehetasun guztiak azaldu, baina adibide gisa bi azpimarratuko ditugu: 1) Norberaren hizkuntzan lan egiteak pertsonaren gogobetetze-maila handitzen du, eta, era berean, lanean eta enpresaren lehiakortasunean egiten duen ekarpena bultzatzen da. 2) Langilea enpresaren proiektu baten parte izateak kohesioa areagotzen du, eta, ondorioz, baita horretan duen inplikazioa ere.

Ikerketak aurrera jarraitzen du esperimentazio fasean, eta aurrerapen berrien berri emango dugu, baina ez nuke artikulu hau amaitu nahi, lau kooperatibei bertan parte hartzeko erakutsi duten prestasuna eskertu gabe.

“Kooperatibetako Kontseilu Errektoreek orain dela 25 urte bazekiten euskara planek, euskara indartzeaz gain, enpresei beste ekarpen batzuk egingo zizkietela”

Egindako guztia ikastea izan da, baina bide luzea dugu egiteko. Kooperatibetan eta lan munduan euskara indartzen jarraitzeko erronka dugu, baita kooperatiben etorkizuneko erronkei zeharka ekarpena egingo dieten zubiak eraikitzen jarraitzeko erronka ere. —

Euskara sustatzeko, erakundeek abiarazitako herri politketan, Laboral Kutxa, Fagor eta Mondragon Unibertsitatea izan ditugu bidelagun, besteak beste.

BINGEN ZUPIRIA GOROSTIDI

KULTURA ETA HIZKUNTZA POLITIKA SAILBURUA
EUSKO JAURLARITZA

“Lankide nahi zaituztegu”

Beste adibide asko ere aipatu daitezke. Laboral Kutxak diruaren bidez laguntzen du Etxepare itzulpen sarietan. MONDRAGON taldeko hainbat enpresa, herri-erakundeek konplize dira euskara lan-munduan sustatzeko proiektutan, bai industrian zein zerbitzuetan edo finantzetan. Irakasle eta profesional euskaldunak trebatzeko lanbide-hezkuntzan edo unibertsitate-ikasketetan MONDRAGONek konpromezu sendoa erakutsi du. Adibide batzuk baino ez dira MONDRAGON taldeak euskararen normalizazioan eta euskararen erabileran hartutako konpromezuen erakusgarriak. Ez hori bakarrik, proiektu eta eginkizun horietako askotan zu zaude, TU Lankide aldizkari honen irakurlea; zure mailan, pertsona eta profesional modura dituzun konpromezuen bitartez.

Euskara lan esparruan

Euskara lan munduan integratzeko ahalegina berria da. Berrogeita hamar urte izango dira lehen ahaleginak hasi zirenetik; kooperatiba, enpresa, langile eta enpresari gutxi batzuen ekimenez. Atzera begiratuz, ikusi dezakegu asko dela egindakoa, baina baita egiteko dagoena ere.

MONDRAGON bezalako korporazio batek euskararen normalizazio bidean egin dezakeena asko da. Batetik, Euskadin dituen lantoki, lantegi eta lan-prozesuetan euskara erabiltzeko gune eta taldeak identifikatuz, edo hizkuntza-planak eginez, edo euskararen erabilerarako planak sustatuz. Askok egin daitezke inguruan bizi diren euskararen aldeko mugimendu, ekimen eta jarduerekin bat egiteko. Eta asko dira MONDRAGON osatzen duten pertsonen konpromezua.

Bestetik, MONDRAGON taldeak munduan barreiatuta dauden enpresak ditu. Herrialde horietan euskara eta gaztelania ez diren beste hizkuntza batzuk hitz egiten dira, eta beste hizkuntza horiek enpresen funtzionamenduan integratzea, eta komunikaziorako bide berriak sortzea eredu on bat izan daiteke bertako eta hemengo jendearentzat.

Lan munduan euskararen erabilera normalizatzea da gure erronketako bat, horretarako lankidetzaren beharrezkoa da: erakunde publikoak, beraien programa eta laguntzak; enpresak, beraien plangintza eta konpromezua; eta nola ez, lankideen eta hauen prestutasuna lanean euskara erabiltzeko.

Lan munduan euskararen erabilera normalizatzea da gure erronketako bat, horretarako lankidetzaren beharrezkoa da: erakunde publikoak, beraien programa eta laguntzak; enpresak, beraien plangintza eta konpromezua; eta nola ez, lankideen eta hauen prestutasuna lanean euskara erabiltzeko.

MONDRAGON, duen tamainagatik, presentzia eta enpresa-izaera bereziagatik, parte-hartzearekin eta ingurunearekiko duen konpromezuagatik bidelagun ezin hobea izan daitezke euskara normalizatzeke dugun erronkan. Eskerrik asko egindakoa. Lankide nahi zaituztegu. —

“MONDRAGON, duen tamainagatik, presentzia eta enpresa-izaera bereziagatik, parte-hartzearekin eta ingurunearekiko duen konpromezuagatik bidelagun ezin hobea izan daitezke euskara normalizatzeke erronkan”

“Konpromisoa hartu dugu euskaraz egiteko”

2022ko uztailez geroztik Osagaien Dibisioko Kontseilu Errektoreko lehendakaria da Arrieta. Euskaraz jakin gabe hasi zen Eika kooperatiban lanean, euskaradun egin zen bertan eta gaur egun lan munduan euskara bultzatzeko lan handia egiten dihardu.

IÑIGO ARRIETA OSAGAIEN DIBISIOKO KONTSEILU ERREKTOREKO LEHENDAKARIA

Osagaien Dibisioko Kontseilu Errektorearen bilerak gaztelaniaz egiten ziren lehen askotan, orain euskaraz egitea lortu duzue. Nola izan da bilakaera? Lehen ere egiten zerbait euskaraz, baina ez gaur egun moduan estruktura-tuta. Esango nuke jauzi bat egin dugula. MONDRAGONeko Plan Estrategi-koa martxan jarri genuenean erabaki genuen dibisioak euskara barnean txertatzeko trakzio-lana egin behar zuela. Euskararen inguruan hausnarketa egin dugu eta konpromisoa hartu dugu euskaraz egiteko. Horretarako, jakina, ulermen maila bermatuta egotea garrantzitsua da eta gure kasuan hala denez, nahiko erraza izan da. Gure artean zenbait erabilera adostu ditugu, ez badugu ulertzen galdetzeko, adibidez. Orokorrean ikusi dugu partaideak gustura daudela eta bide polita egin dugula. Hurrengo pausoa izango da zuzendaritza mailan ere lantzea.

Zein izan da zuk egindako bidea euskararen murgildu arte?

Gasteizen jaio nintzen eta nire ama-hizkuntza gaztelania zen; euskara ikasgai bat zen niretzat. Ez nuen euskara baloratzen balio erantsi moduan. 2007an Eikara sartu nintzen euskara jakin barik. Elkarrizketan esan zidaten euskara beharrezkoa zela eta hartu nuen euskara ikasteko konpromisoa. Eikako lankideekin asko ikasi dut, batez ere tailerrekoekin; nire barne-teria izan da. Oso harro nago egindako ibilbidearekin eta oso eskertuta Eikari erraztasun guztiak jartzeagatik.

Zein izan da motibazio nagusia?

Ikasi dut Eika euskara barik ez litzatekeela berdina izango, legatu kontua da. Kultura bat dago eta maitatzen ikasi dut, eta euskaraz bizi nahi dutela transmititu didate eta oso positibo baloratzen dutela euskara ikasteko esfortzua egitea. Jaso dudan legatu hori hobe uztea gustatuko litzaidake etorkizunean. —

“Ikasi dut Eika euskara barik ez litzatekeela berdina izango, legatu kontua da. Kultura bat dago eta maitatzen ikasi dut, eta euskaraz bizi nahi dutela transmititu didate eta oso positibo baloratzen dutela euskara ikasteko esfortzua egitea”

Euskararekiko konpromiso iraunkorra zerbitzuan eta lanean

LABORAL Kutxak konpromiso eredugarria hartu du euskara zerbitzurako eta lanerako hizkuntza gisa erabiltzeko. Sortu zenetik, hainbat mugarri ezarri ditu, hala nola 1964an kartel elebidunak sortzea, 1974ko Batzar Nagusian euskara sartzea, langileei euskara ikasteko aukerak eskaintzea, 2000. urtean bulegoetarako jardunbide egokien adibideak sortzea eta 2016an Bikain ziurtagiria lortzea, besteak beste. Horren erakusgarri da, halaber, Euskara Zerbitzua erakundearen barruan finkatzea. Euskarazko zerbitzuari emandako garrantzia erakundeak kasu gehienetan aukera hori bermatzeko egiten duen etengabeko ahaleginean islatzen da, sareko bulegoen % 93k arreta euskaraz eskaintzen baitu. Ekimen horrek komunitatearekiko lotura sakonagoa dakar, eta bezeroek positiboki baloratzen dute harreman guztietan euskara erabili ahal izatea.

Euskal Herriko egungo egoerari dagokionez, langileen % 64k B2 maila edo handiagoa du. Erakunde ahalegintzen da euskara dakiten langileak kontratatzen, hizkuntza-maila altua mantentzen laguntzeko.

Etorkizunari begira, LABORAL Kutxak aintzat hartzen ditu gizarteak euskaraz dituen erronkak. Erakunde eta instituzio publikoekin lankidetzan, erakundeak erronka horiei heldu eta hizkuntzarekiko konpromiso iraunkorrari eutsi nahi dio. Barne mailan, asmo handiko helburuak planteatu dituzte, hala nola lan-tresnak eta -baliabideak euskaraz egotea bermatzea eta hizkuntzaren barne-erabilera areagotzea. —

“Euskaraz izango gara”

Euskararekiko inplikazioa oso handia izan da historikoki Danobatgruppen. Helburu nagusia da beren pertsonen nahi duten neurrian euskaraz lan egitea eta kooperatibek horretarako aukerak eskaintzea. Zentzu horretan, *Euskaraz izango gara* da taldearen azken Euskararen Plan Estrategikoaren leloa.

Danobatgruppen fabrikazioaren % 90 Euskal Herritik kanpora esportatzen bada ere, ezagutza, fabrikazioa eta pertsona gehienak (1.400 langiletik 1.000) Deba eskualdean daude, Elgoibar, Itziar eta Bergara artean.

Danobatgroup, Danobat, Soraluze, Goinmek, Latz eta Ideko kooperatibek osatutako taldean 23 urte daramatzate lan arloan euskara sustatzeko dinamikak bultzatzen. 2020an, inflexio une batean, kooperatibetako kolektiboari entzuteko prozesu bat jarri zuten abian, taldearen euskararen kudeaketari buruz egiten zuten balorazioa kudeaketari bertara jakiteko. Entzuketaren emaitza argigarria izan zen: euskara planak beharrezkoak ikusten zituzten eraginkorrak zirelako euskara lan eremuan modu naturalean integratu ahal izateko. Gainera, pertsona asko harro zeuden lortutakoagatik eta esparru horretan beste enpresa batzuentzat erreferente izateagatik.

Taldeko euskara batzordea

Danobatgroup dibisioaren mailan, kooperatiba bakoitzak euskara plan propioa du, bere erritmo eta errealitatera egokitua, eta hori guztia plan estrategiko beraren pean. Horretarako, kooperatiba bakoitzak bere euskara plana eta batzordea koordinatzen ditu, eta Danobatgroup dibisioaren mailako batzorde bateratu baten bidez, non enpresa bakoitzeko ordezkariak parte hartzen duten, esperientziak partekatzen dira eta elkarrekin landu beharreko ekintza eta ildo estrategikoak ezartzen dira.

Egin diren ekintzen artean daude, adibidez, barne-komunikaziorako hainbat kanal sortzea, euskara hutsezko kanal bat sustatuz (taldeko pertsonen % 80k jasotzen ditu komunikazioak kanal horren bidez) eta beste kanal elebidun bat sortuz. Bestalde, kooperatiben batzar nagusietan euskara % 80an erabiltzea lortu dute. Gero eta bilera gehiago egiten dituzte euskaraz, eta *Arnasgune* izeneko guneak sortu dituzte, talde osoak euskaraz lan egin dezan. Hornitzaileekiko harremanak euskaraz izateko hainbat ekintza ere egin dituzte.

Danobatgruppen argi dute bakoitzak bere hizkuntzan lan egiteak motibazioan eta lan giroan eragina duela. Euskara estrategikoa da bere kooperatiben eta pertsonen etorkizunerako. —

Taldeak beharrezkotzat jotzen zituen euskara-planak, eraginkorrak zirelako euskara lan-eremuan modu naturalean integratu ahal izateko

Arnasguneak identifikatu, sustatu eta babesteko praktikak

Lan munduan euskararen sustapenean egin izan duen lanagatik Antton Abadia saria jaso zuen 2021ean Fagor Taldeak. Beste enpresentzat erreferente dira, baina badira oraindik ere euskararen normalizazioari begira gauzak egiteko.

Taldeko kooperatibetan euskararen ezagutza handia bada ere, erabilera ez da ezagutzaren mailara iristen. Euskararen erabileran pauso bat harago emateko Arnasguneei lotutako praktika ezberdinak jarri dituzte martxan hainbat kooperatibatan.

Euskararen normalizaziorako Fagor Taldearen misioa honakoa da: *Fagor taldeak euskaraz lan egitera bidean, hizkuntzak kudeatuta, euskarari espazio propioak bermatuko dizkio*. Eta, horren barruan, bost lan ildo nagusietako bat da euskarari funtzio propioak ematea. Horren baitan, jorratu beharrekoen artean dute "arnasguneak identifikatu, sustatu eta babesteko neurriak hartzea".

Fagor Arrasate, Fagor Ederlan, Copreci, eta Fagor Taldeko gune ezberdinetan, besteak beste, arnasguneetan oinarritutako praktikak jarri dituzte martxan. Asko dira aipatzeko modukoak, baina adibide bat ekarriko dugu lerrootara: Lehendakarien Batzordea Arnasgune.

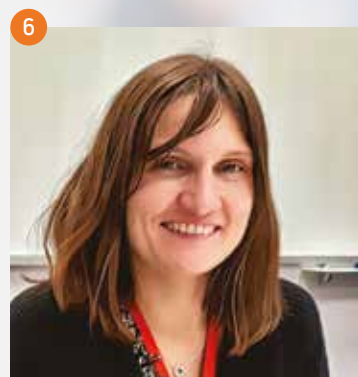
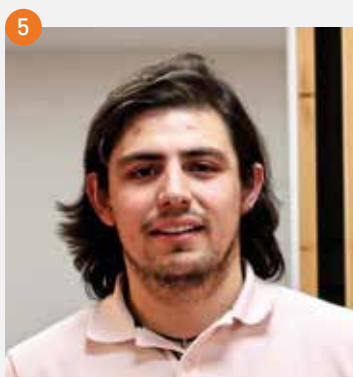
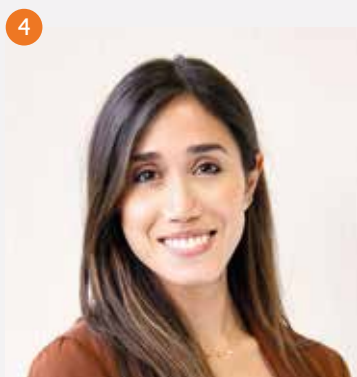
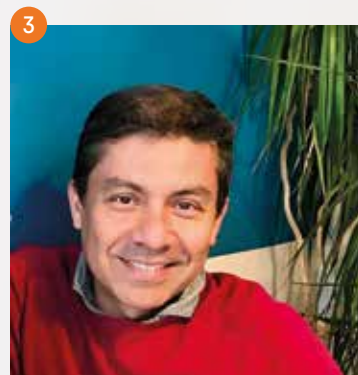
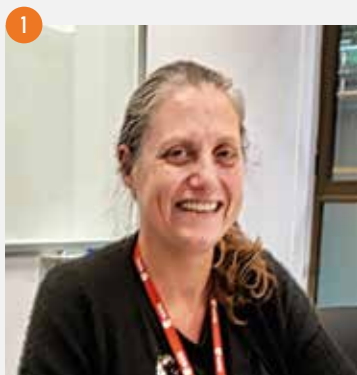
Batzorde horretan baliabideak jarri dituzte guneak euskaraz funtzionatzen jarraitu dezan eta euskaraz ez dakienak ulermen gaitasuna landu dezan. Ulermen gaitasuna garatzen joa-

teko hartutako neurriekin batera, batzordeko gainerako kideek ere beraien hitz egiteko modua modulatzeko ikasten ari dira, euskaraz ez dakienari ulermenerako bidea errazteko. Hala azaldu digu praktika Leire Okarantza Ibabek, Fagor Taldeko Gestio Sozialeko arduradunak: "Batzordeko pertsona batek aldebereko itzulpena erabiltzen du eta honek bileran euskaraz egiteko aukera ematen digu. Pertsona honek gaztelaniaz egiten ditu bere parte-hartzeak. Horrez gain, ulersaioetan parte hartzen ari da, bere ulermen gaitasuna hobetzeko. Prozesu horren ondorioz, bizpahiru urte igarota, batzordean puntu baten deskargua aldi bereko itzulpenik gabe egiteko urratsa eman du batzordeak. Ariketa honek, ulermen maila garatzen diharduen pertsonari ez ezik, gainerako batzorde kideei eskatzen dien ariketa balioan jarritz". —

Fagor taldeak euskaraz lan egitera bidean, hizkuntzak kudeatuta, euskarari espazio propioak bermatuko dizkio

KOOPERATIBETAN EUSKALDUNTZEN

Atzerian jaio eta hazi dira, eta, ondoren, Euskal Herrira etorri dira, Mexiko, Ukraina, Erresuma Batua, Maroko eta Kolonbiatik. Gaur egun, MONDRAGON taldeko kooperatibetan lan egiten dute. Euskarara ikasteko prozesuan murgilduta daude batzuk eta euskararen unibertsoan murgiltzeko zorian beste batzuk. Haien bizipenak eta esperientziak ezagutu nahi izan ditugu, beraien ahotik zuzenean bildutako testigantzen bidez.

1 Amy Sheen [Erresuma Batua] _____
FAGOR ARRASATE

Euskara erronka polit bat da niretzat. Bertako hizkuntza da, nire lan inguruan eskatzen dute eta familian inguru euskalduna dugu. Semeen kultura ulertu nahi dut, ikastolako hizkuntza... Ez dut nahi baztertuta sentitu hizkuntzagatik. Lanean izandako laguntza eta babesa eskertzen dut. Euskara eskoletan eta Mintza-saioetan nabil. Euskaldunen jarrerak asko lagundu dit, poza sentitzen dute ni euskaraz aritzen ikustean eta horrek animatu egiten nau. Nire helburua da euskaraz komunikatzea ahalik eta normaltasun handienarekin.

2 Mahjoub Akaraouch [Maroko] _____
EDERFIL-BECKER

Motibatuta nago urtarrilean Ederfil-Bec kerren euskara ikasten hasteko. Hemen bizi naiz orain, eta zenbat eta gehiago ikasi, orduan eta hobeto niretzat eta nire familiarentzat. Nire seme-alabek hitz egiten dutenean euskara ulertu nahi dut, eta ikasketekin lagundu, kalean, erosketak egitera joaten naizenean, baita lankideekin ere.

3 Juan Torres [Kolonbia] _____
FAGOR EDERLAN

Kolonbiatik etorri nintzenean hasi nintzen euskara lantzen, integratzeko. Eta orain lana euskaraz egin ahal izateko hobetu nahi dut. Motibazio handiena nire familia da eta, azken urteetan, nire alaba. Lanean nire saileko bilerak euskaraz izaten dira eta horrek ere laguntzen dit. Momentu honetan Mintza-praktikarekin ari naiz eta helburua da testuinguru ezberdinetan euskaraz hitz egitea; erronka pertsonala da aurkezpen bat osorik euskaraz egitea. Niretzako euskara “alaba-hizkuntza” da.

4 Carolina Mejía [Kolonbia] _____
MONDRAGON ZENTRO KORPORATIBOA

Europako berrikuntza-proiektuekin lan egiten dut. Ulermen maila nahikoa lortu nahi dut jendeak niregatik hizkuntza alda ez dezan. Uler-saioak jasotzen ditut, eta lankide batek hitzak eta esamoldeak irakasten dizkit. Euskara integrazioarako tresna bat da, eta lan eta kultura mailan aukerak eskain diezazkizidake.

5 Juan Carlos Garcia [Mexiko] _____
MONDRAGON ASSEMBLY

Aretxabaletako euskaltegian ikasten ari naiz, bi eskola ordu astean lau egunetan, A2 mailan. Euskaraz hitz egiten didatenean ulertzeko gai izatea interesatzen zait, eta nire inguruko jendeak gaztelaniara pasatu behar ez izatea. Euskara komunikatzeko eta integratzeko tresna bat da.

6 Olena Shemet [Ukraina] _____
FAGOR ARRASATE

Nire lanpostuak hala eskatzen duelako (B2 maila) hasi nintzen euskara ikasten. Nire lankideekin euskaraz egin nahi nuke, horrela beraiek ez luketelako hizkuntza aldatu behar. Ulertu eta beraiekin euskaraz hitz egitera iritsi nahiko nuke, B2 lortuz. Euskara eskoletan nabil, alabekin euskaraz egiten dut, irratia entzun, abestu... Belarriprest izan nintzen Euskaraldian. Euskara hizkuntza zaila da niretzat eta erronka bat da. —

MONDRAGON

Languages Lanean

nazioarteko kongresuan

Eusko Jaurlaritzak Languages Lanean nazioarteko kongresua antolatu du urtarrilaren 18 eta 19rako. Bilbon egingo da, Euskalduna Jauregia eta Guggenheim museoan, eta nazioarteko hainbat hizlarik parte hartuko dute ponentzietan eta mahai-inguruetan.

Kongresuaren helburua da hizkuntza kudeaketaren erronken inguruan esperientziak eta ezagutzak partekatzea eta eztabaidatzea. Izan ere, lan eremuak eta jarduera ekonomikoak gero eta anitzagoak dira eskaintzari eta eskariari dagokienez, eta baita hizkuntzei dagokienez ere. Horri erantzun nahian antolatu da kongresu hau.

MONDRAGONek ere aktiboki parte hartuko du kongresuan. Urtarrilaren 18an, sarrerako hitzaldi nagusien artean, Leire Mugerza Batzorde Iraunkorreko lehendakariak ponentzia bat aurkeztuko du, eta MONDRAGONek tokiko hizkuntzaren kudeaketan izan duen esperientzia azalduko du. Bestalde, MONDRAGONeko kooperatibek ere parte hartuko dute bertan. Besteak beste, Laboral Kutxa-

ko Nuria Agirrek zerbitzuaren kalitatearen inguruko mahai-inguruan parte hartuko du. Izango dira beste mahai-inguru tematiko batzuk eta bertan parte hartuko dute, besteak beste, Cikautxo eta Mondragon Unibertsitateko ordezkariak ere. —

**Languages
Lanean**
Kongresua

Egitaraua
ikusteko
eskaneatu
QRa

Aramaion,
2023ko azaroaren 22an

Gaia: MONDRAGONek bere bidea egin du euskararen normalizazioan. Nola irudikatzen duzu euskara eta MONDRAGONen arteko harreman hori 2050 urtean?

*Aurrez eginak, logikak diozt,
aztarna uzten duela
eta aurrera bidea hobe
egingo dela horrela.
Hala ere zein zaila ebazten,
datorrena datorrela,
zer izango den etorkizuna,
esango nuke bestela...
Lege eta erregela,
zein ohitura dena dela,
bi aldetako harreman baten
oreka funts den bezela,
pentsatu nahi dut oraindik elkar
behar izango dutela.*

*Nola kalean, hala eskolan,
tabernan edo enpresan
gure etxeko sukaldeetan,
ohean, sarean, prentsan...
arreta dena jarri aurretik
etorkizuneko fetxan
bideko pausu bakoitza dago
gure arduren jabetzan.
Eskubideen defentsan,
esan egin, egin esan,
gure esentzia zein egiteko
moduaren oinordetzan,
euskarak ere balio erantsi
izaten jarraitu dezan.*

Xabi Igoa Eriz